

držených zásob je nižší. Zásadní pro identifikaci upravující události je totiž výhradně její schopnost prokázat, jaký stav existoval již k rozvahovému dni.

Účetní jednotky a auditoři často diskutují vhodnou klasifikaci závazků, např. v situacích, kdy závazky jsou smluvně splatné v období následujícím po rozvahovém dni, ale před okamžikem sestavení účetní závěrky dojde k prolongaci úvěru do dalšího účetního období. Všichni dotčení si tak uvědomují, že k žádné platbě nedojde a účetní jednotka může mít snahu prezentovat závazek v účetní závěrce jako dlouhodobě splatný, což je však chybou, pokud prolongace je domluvena a smluvně stvrzena až po rozvahovém dni. Obdobným případem jsou situace, kdy má účetní jednotka úvěr, s nímž jsou spojeny úvěrové kovenanty, jejichž porušení způsobuje okamžitou splatnost úvěru. Pokud se takové kovenanty vyhodnocují dle stavu aktiv a závazků k rozvahovému dni (např. míra zadluženosti), může dojít k situaci, že účetní jednotka zpracuje účetní závěrku a zjistí porušení. S věřitelem dojedná „prominutí“ a ke splatnosti nedojde. Avšak klasifikace takových úvěrů musí být v rámci krátkodobých závazků, neboť to vychází ze smluvních podmínek platných k rozvahovému dni a případné „prominutí“ je nová dohoda nového období, o nichž je relevantní uvést informace v příloze v účetní závěrce. S uznáním závazku souvisí i případné rozhodnutí valné hromady o výplatě dividend z výsledku hospodaření za předcházející období. Pokud je takové rozhodnutí učiněno v období události po rozvahovém dni, nejedná se o událost upravující účetní výkazy, protože k rozvahovému dni účetní jednotka neměla povinnost dividendu vyplatit. Povinnost je založena až okamžikem rozhodnutí. Je však třeba takovou událost zveřejnit v příloze v účetní závěrce, přičemž v IFRS je tato událost zahrnuta do výčtu konkrétních požadavků na zveřejnění (v IAS 1).

Předpoklad trvání podniku

Specifickou událostí po rozvahovém dni je narušení předpokladu trvání podniku, za jehož existence je k sestavení účetní závěrky přistupováno. Tato událost je z rozsahu interpretace I-24 vyjmuta, avšak pro dnešní svět není úplně nevýznamná. Proto by si měli jak účetní, tak auditoři uvědomovat, jak přistoupit k účetní jednotce, která k rozvahovému dni byla plná síly a elánu, avšak před okamžikem sestavení účetní závěrky toto již neplatilo (z důvodu negativního ekonomického vývoje – neschopnosti udržet podnikatelskou činnost při růstu cen vstupů, růstu úrokových sazeb spojených s financováním nebo dopadů války – přetrhání obchodních vztahů, existenční odpis pohledávek apod.). Vyjdu-li zde z úpravy IAS 10, pak narušení tohoto předpokladu událostmi, které jsou jednoznačně přiřaditelné novému účetnímu období, představuje výjimku a účetní jednotka musí

tuto skutečnost promítnout již do zpracované účetní závěrky za uplynulé účetní období. Základním předpokladem jejího sestavení je totiž předpoklad trvání podniku a ten k okamžiku sestavení (schválení) naplněn není.

Opravení účetní závěrky a první účetní závěrka

V závěru zmíním ještě dvě situace. O první mluví i interpretace I-24 a tou je oprava účetní závěrky po jejím sestavení. Je-li účetní závěrka opravována po svém sestavení, jedná se o novou účetní závěrku s novým okamžikem sestavení účetní závěrky. Proto musí být brány v úvahu veškeré známé události po rozvahovém dni nastalé až do okamžiku sestavení nové účetní závěrky. Opravení tak nemusí spočívat pouze v zapracování toho, co k opravení vedlo, ale též v zohlednění řady dalších událostí, které jsou upravující a staly se mezi okamžikem sestavení prvotní a nové (opravené) účetní závěrky.

Druhou situací je sestavení tzv. první účetní závěrky, v níž je zpětně zpracováno i srovnatelné období včetně nějaké výchozí rozvahy. Může jít buď o první účetní závěrku sestavenou dle IFRS, pro niž jsou relevantní pravidla týkající se i událostí po rozvahovém dni (výchozí rozvahy a rozvahy srovnatelného období) v IFRS 1, nebo třeba o první konsolidovanou účetní závěrku dle českých účetních předpisů, protože konsolidační celek se stal střední či velkou skupinou s povinností konsolidace. Zde je třeba si uvědomit, a vycházím z úpravy IFRS, že nelze zpětně současným poznáním ovlivňovat hodnoty aktiv a pasiv ve výchozí rozvaze, resp. účetních výkazech za srovnatelné období. Tyto hodnoty musí vycházet z informací, které účetní jednotka měla, resp. mohla mít v době blízké rozvahovému dni (např. při zpracování nekonsolidované účetní závěrky dle českých účetních předpisů). Nelze tak třeba zpětně zrušit z účetních výkazů rezervu, o níž byla účetní jednotka minulý rok přesvědčena, ale dnes ví, že není důvodná v důsledku nových okolností. Události po rozvahovém dni se tak týkají výhradně běžného účetního období v těchto prvních účetních závěrkách.

Libor Vašek

Ing. Libor Vašek, Ph.D., je absolvent VŠE v Praze, Fakulty financí a účetnictví, na níž nadále působí jako odborný asistent na katedře finančního účetnictví a auditingu. Je účetním expertem certifikace účetní profese, členem Komory certifikovaných účetních a v letech 2013 až 2021 byl jejím předsedou. Věnuje se lektorské a poradenské činnosti v oblasti Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) a konsolidací účetních závěrek. Je členem kontrolního výboru Rady pro veřejný dohled nad auditem, členem Legislativní rady malých a středních podniků při AMSP ČR. Je autorem podcastu Pro(fi) účetní.